

WOORDENBOEK VAN DE VLAAMSE DIALEKTEN

Rijksuniversiteit Gent
Seminarie voor Vlaamse Dialektologie
Blandijnberg 2, 9000 Gent
Tel.: 23 38 21 (10 lijnen)
Toestel nummer 4501

VRAGENLIJST 6

OMHEINING

DIALEKT VAN:; PROVINCIE:
(Stad, gemeente, dorp, gehucht of wijk.)

GESPROKEN DOOR:

OPGETEKEND DOOR:

Naam:
Geboortjaar:
Beroep:
Geboorteplaats:
Geboortel. moeder:
Geboortel. vader:

Naam:
Geboortjaar:
Beroep:
Geboorteplaats:
Volledig adres:
.....

Vult U de dialektwoorden slechts invullen voor één plaats en niet voor ruimere gebieden als de Westhoek, het Land van Waas, Zuid-Oost-Vlaanderen. Bij onlangs gefusioneerde gemeenten houdt U rekening met de oorspronkelijke dorpen. U vult bijvoorbeeld in: dialekt van Dudzele (gemeente Brugge), prov. West Vl. Waar het een wijk of gehucht betreft, geeft U liefst daarnaast de naam van de gemeente op, bv. Heikant (Stekene) of Heikant (Zele). Bij plaatsnamen die meer voorkomen, bv. Lapscheure, Beveren, Hamme, duidt U best ook het arrondissement aan.

OMHEINING. vervolg

HOE HEET IN UW DIALEKT?

D. Levende Heining.

1. Een haag
2. Een haag van doornen
3. De vrucht van de hagedoorn
4. Een haag van hulst
5. De vrucht van de hulst
6. Een haag van sleedoorn
(of zwarte doorn)
7. Een rij vlierstruiken dienend
als afsluiting
8. Een rij elzestruiken
9. Een haag van beukestruiken
10. Zo'n beukestruik of haagbeuk
11. Kent U nog andere benamingen van
hagen naar andere bomen of struiken?
(Kent U bv. lilaakhaag?
hennekenshaag?
ligustrumhaag?)
12. Een haag van dood hout of dode
takken

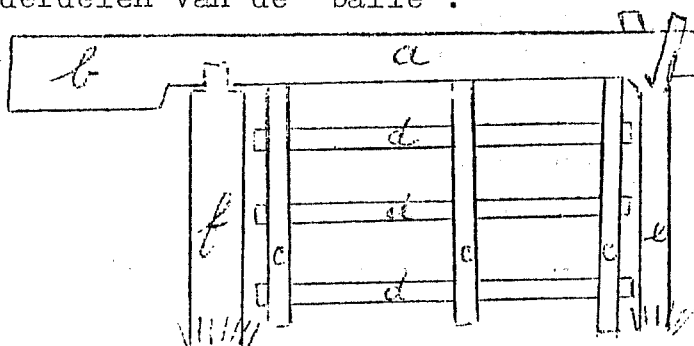
13. Een dubbele rij tronken met
een strook gras ertussen
14. Een haag bestaande uit één
rij tronken
15. Vroeger maakte men een onder-
scheid tussen allerlei hagen
naargelang de wijze van plan-
ten, scheren of kappen.
Kent U bijvoorbeeld nog:
- a. Tronkhaag
16. b. Tjanterhaag
17. c. Konterhaag
18. d. Kaphaag
19. e. Andere benamingen?
Kan U de betekenis omschrijven?
20. Een gemeenschappelijke haag
als grens tussen twee eigen-
dommen
21. De streep grond waarop een
haag geplant wordt. Bv. Ge-
woonlijk is het/de ... van een
haag 50 cm breed aan elke zijde
22. de schaar waarmee men hagen
snoeit
23. Met die schaar twijgen gelijk-
knippen
24. Takjes en twijgjes die worden
afgeknipt bij het scheren van
een haag
25. Omheinen of afsluiten met een
haag

II WEGEN EN TOEGANGEN

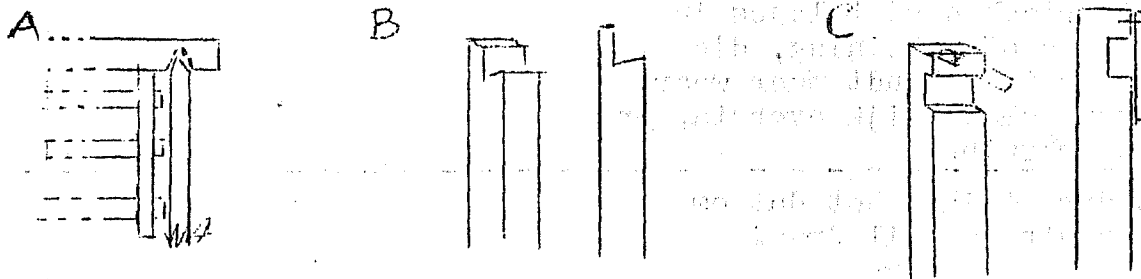
HOE HEET IN UW DIALEKT?

A. Hekwerk

26. Het ouderwctse houten hek waar-
van de kantstijl niet meedraait
27. Zo'n hek waarvan de bovenste balk
balk een houten tegengewicht
heeft
28. Hoe heten in Uw dialect de vol-
gende onderdelen van de "balie":

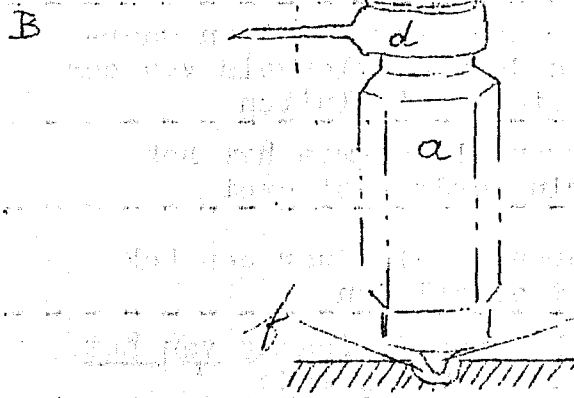
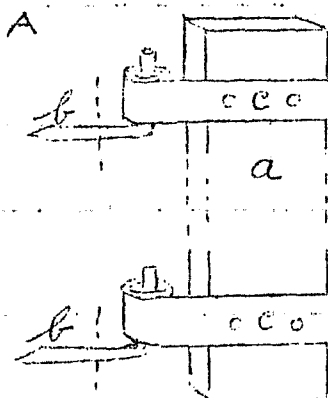

- a. De bovenste balk
29. b. Het tegengewicht aan de bovenste balk
30. c. De vertikale balken
31. d. De horizontale latten
32. e. De vorkvormige paal waarin de bovenste balk gevangen wordt
33. f. De vaste paal waar het hek op draait
34. Andere sluitingssystemen zijn ook gebruikelijk:
(Zie tekening A, B en C)

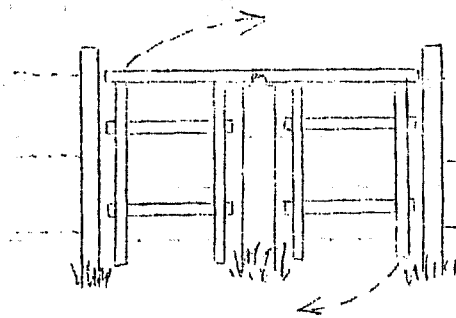

Hoe heet de paal waarop of waartegen het hek gesloten wordt?

- a. Voor het type A
35. b. Voor het type B
36. c. Voor het type C
37. Hoe heet van type A de punt van de paal, waar de bovenste balk van het hek op rust
38. Hoe heet van type A de opening onderaan de bovenste balk van het hek waarin die punt past
39. Van type C het houten of ijzeren blokje of latje dat het opengaan van het hek belet
40. De weideopening die met zo'n ouderwets hek is afgesloten
41. Een houten hek waarvan de kantstijl meedraait
42. De dialektische benamingen van de onderdelen van zo'n hek:

- a. De kantstijl van zo'n hek
43. b. Van type A: De haken
waarop het hek scharniert
44. c. Van type A: het hengsel
45. d. Van type B: Het ijzer met
cirkelvormige opening waarin
het bovineinde van de kant-
stijl scharniert
46. e. De ijzeren punt waarop de
kantstijl draait
47. f. Het putje waarin die punt
draait
48. Een beschot of schutting van
vaste planken of balkjes in
een haag of omheining, die
het vee tegenhoudt maar waar
mensen gemakkelijk overstappen
of doorkruipen
49. Een dergelijk schot dat om
een centrale spil draait

50. Een slagboom; ijzeren of hou-
ten balk of staaf ter af-
sluiting
51. Wat is het dialectwoord voor
het hek
52. Hoe heet een dubbel hek, een
hek bestaande uit twee gelijke
delen
53. Het klein hekje voor voet-
gangers in een groot hek
54. Het klein hekje voor voet-
gangers naast het grotere
hek aan de ingang van het erf
55. De houten blok of steen waar-
tegen de twee vleugels van een
hek stoten of sluiten
56. De grendel waarmee het hek
daarin wordt vastgezet
57. De opening die door een hek
wordt afgesloten
58. Het hek aan de ingang van het
erf van een hofstede

C. Toegang tot een akker of weide

59. Wat is in Uw dialect de algemene benaming voor een niet verharde weg tussen velden of weiden?

60. Als er meerdere benamingen daarvoor gangbaar zijn, wilt U het eventuele betekenisonderscheid aangeven?

61. Hoe heet de uitweg van een veld of weide die aan alle zijden door andermans percelen omsloten is?

- HOE HEET IN UW DIALEKT?
63. Een uitweg hebben (werkwoofd)
Bijvoorbeeld: Dat veld...
langs boer Sels zijn weide.

63. De toegangsweg van de straat naar de hoeve

64. Een landweg met bomen afgezet

65. Een weg verhard met grint, kiezelslag of steengruis

66. Een aardeweg die 's winters zo modderig is, dat men er nauwelijks met een gespan door kan

67. Een hellend oplopende weg tegen een dijk aan in de polders

68. Een opening in een binnendijk in de polders waar zo'n weg doorloopt

69. De weg bovenop een dijk in de polders

70. De weg aan één zijde of aan weerszijden van een dijk in de polders

71. De bredere, niet verharde strook langs een verharde (dit wil zeggen, vroeger meestal gekasseide) weg, waar landbouwgespannen mogen oprijden (bijna helemaal verdwenen)

72. De smalle, niet verharde strook langs een verharde weg, vroeger in tegenstelling met de bredere strook alleen voor voetgangers bestemd

73. Als geen onderscheid gemaakt wordt tussen de brede en de smalle onverharde strook, wat is dan het gewone woord voor die strook in het algemeen?

74. De toegangs(opening) tot een
akker of weide
75. Kent U de volgende woorden om een
brug over een sloot, beek of ka-
naal aan te duiden? Wilt U de
juiste uitspraak aangeven en de
betekenis duidelijk omschrijven?
- a. Piete, pieting
76. b. Heule
77. c. Hurde
78. d. Freite
79. Kent U een van de hierboven
genoemde woorden in een andere
betekenis?
80. De indruk, het nagelaten spoor
van een kar of wagen in een
aardeweg
81. Een voetpad door of tussen de
velden:
- a. In het algemeen
82. b. Om naar de kerk te gaan
83. c. Om naar de markt te gaan
84. Een pad breed genoeg voor één
paard zonder rijtuig. Kent U
daarvoor misschien:
orseweg, dorseweg, dosseweg,
viervoetwegel?
85. Een smal voetpad door akker,
weide of bos, dat geen offi-
ciële voetweg is of was